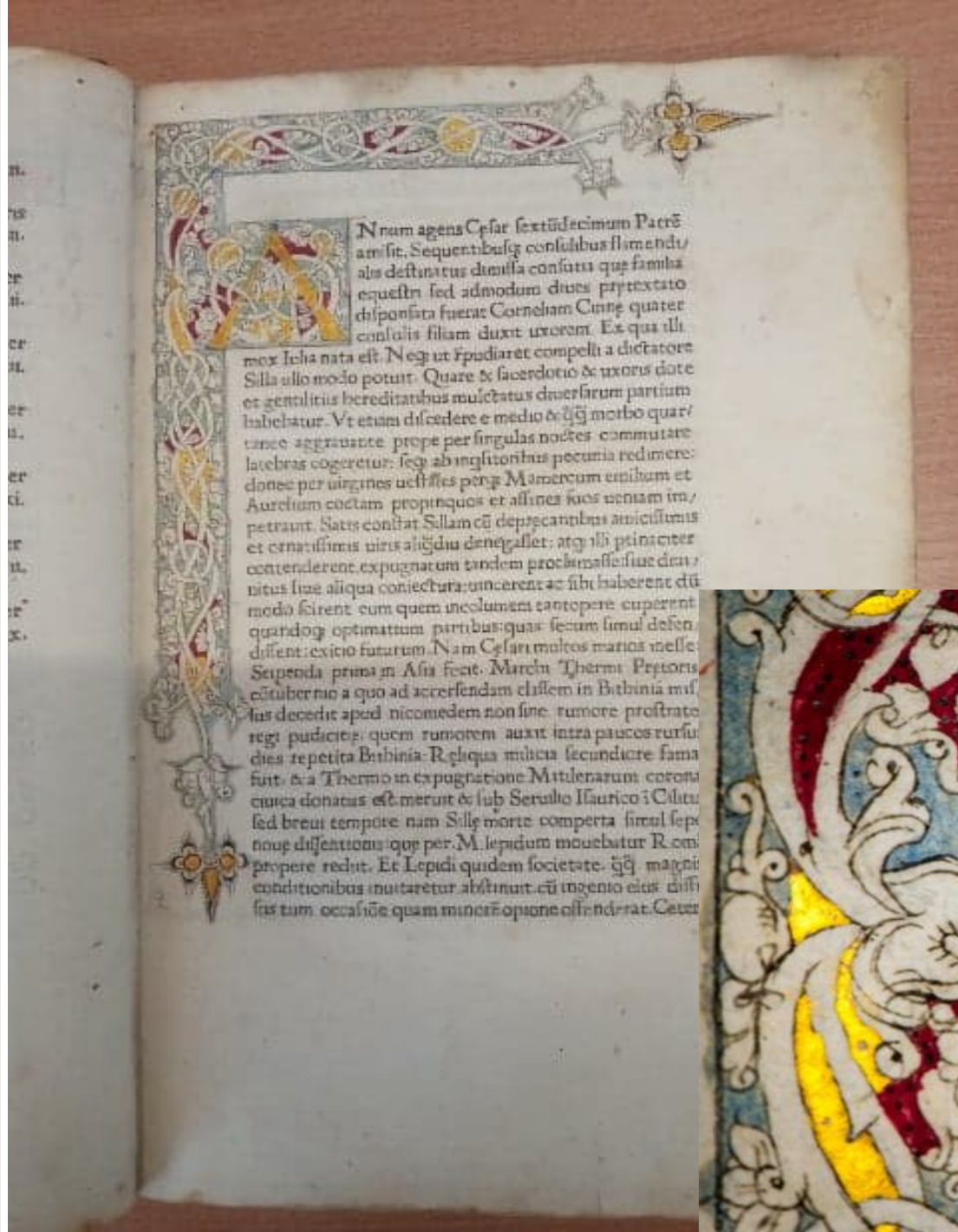
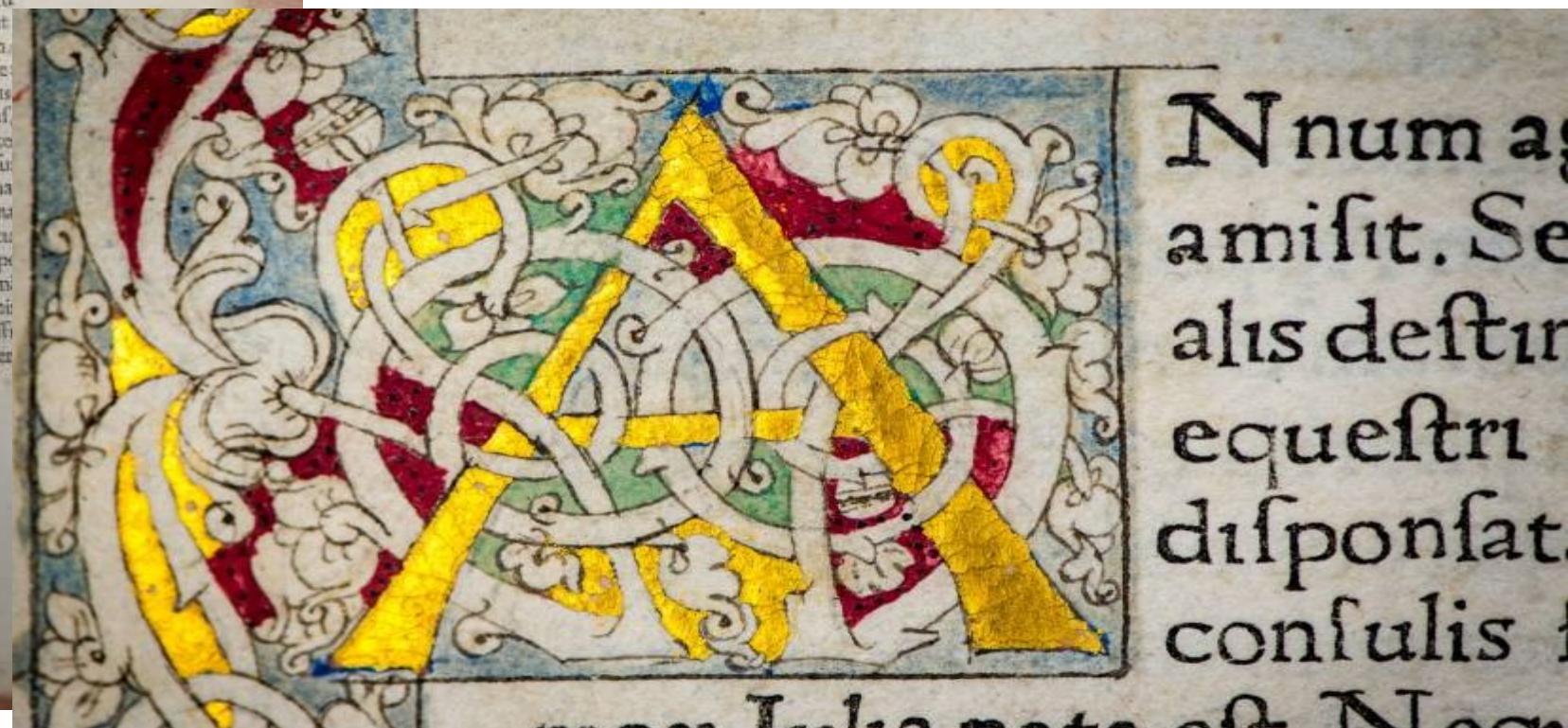

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA – KSIĄŻNICA KOPERNIKAŃSKA W TORUNIU – *Żywoty Cezarów* Swetoniusza.

Anna Mazerska
Dział Zbiorów Specjalnych

Najstarszą książką drukowaną w zbiorach Książnicy Kopernikańskiej jest inkunabuł Żywoty Cezarów Swetoniusza z 1470 roku (Suetonius Tranquillus Gaius, Vitae XII. Caesarum, Roma : Johannes Philippus de Lignamine, VIII 1470.)

Suetonius

Gaius Tranquillus Suetonius (69-140), autor dzieła to rzymski pisarz i historyk. Tworzył swoje dzieła zarówno w języku łacińskim jak i greckim.

Pochodził ze stanu ekwickiego, ojciec jego był trybunem wojskowym.

Swetoniusz kształcił się w Rzymie.

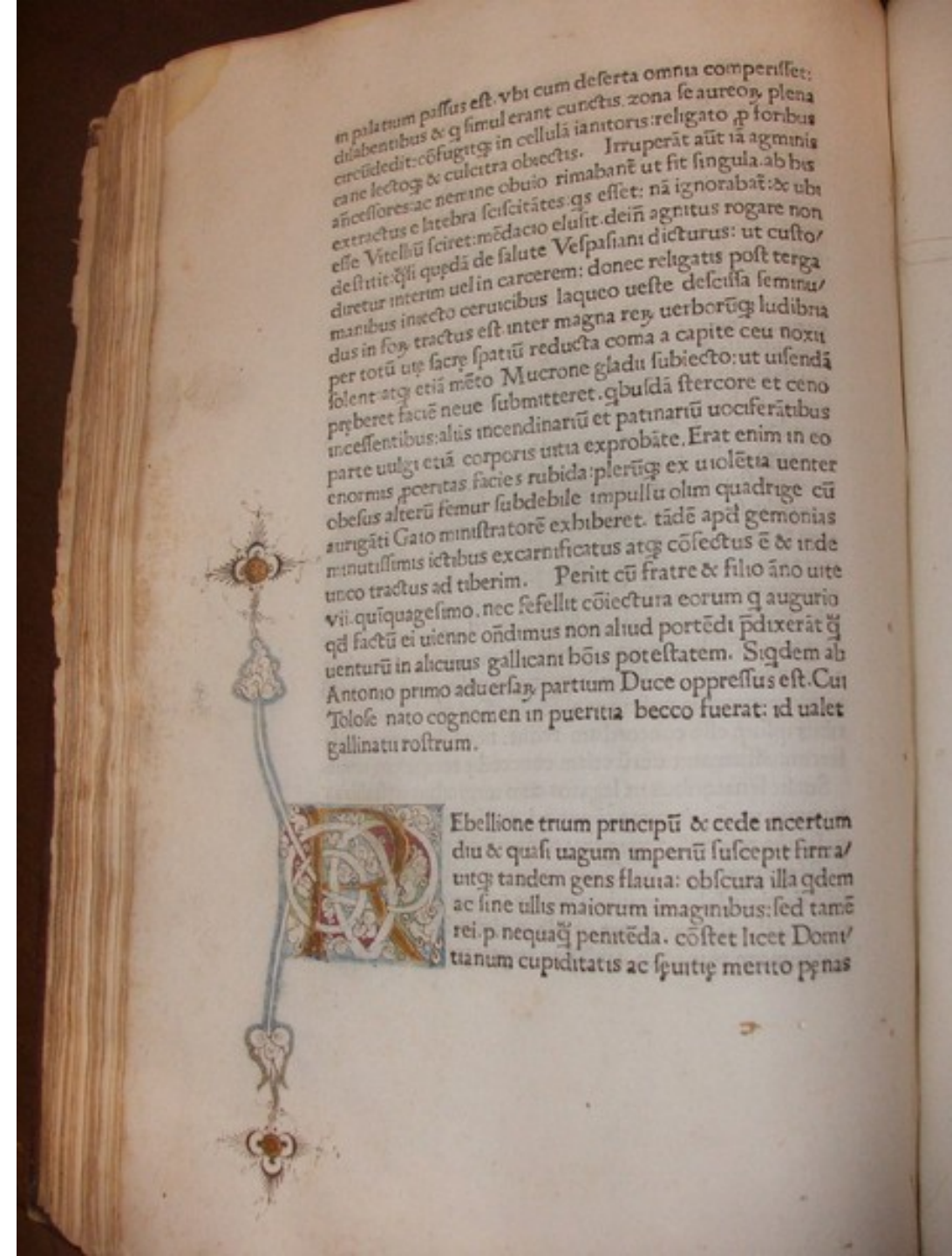
Przyjaźnił się z Tacytem i Pliniuszem Młodszym. To właśnie dzięki korespondencji Pliniusza dowiadujemy się o życiu i działalności Swetoniusza.

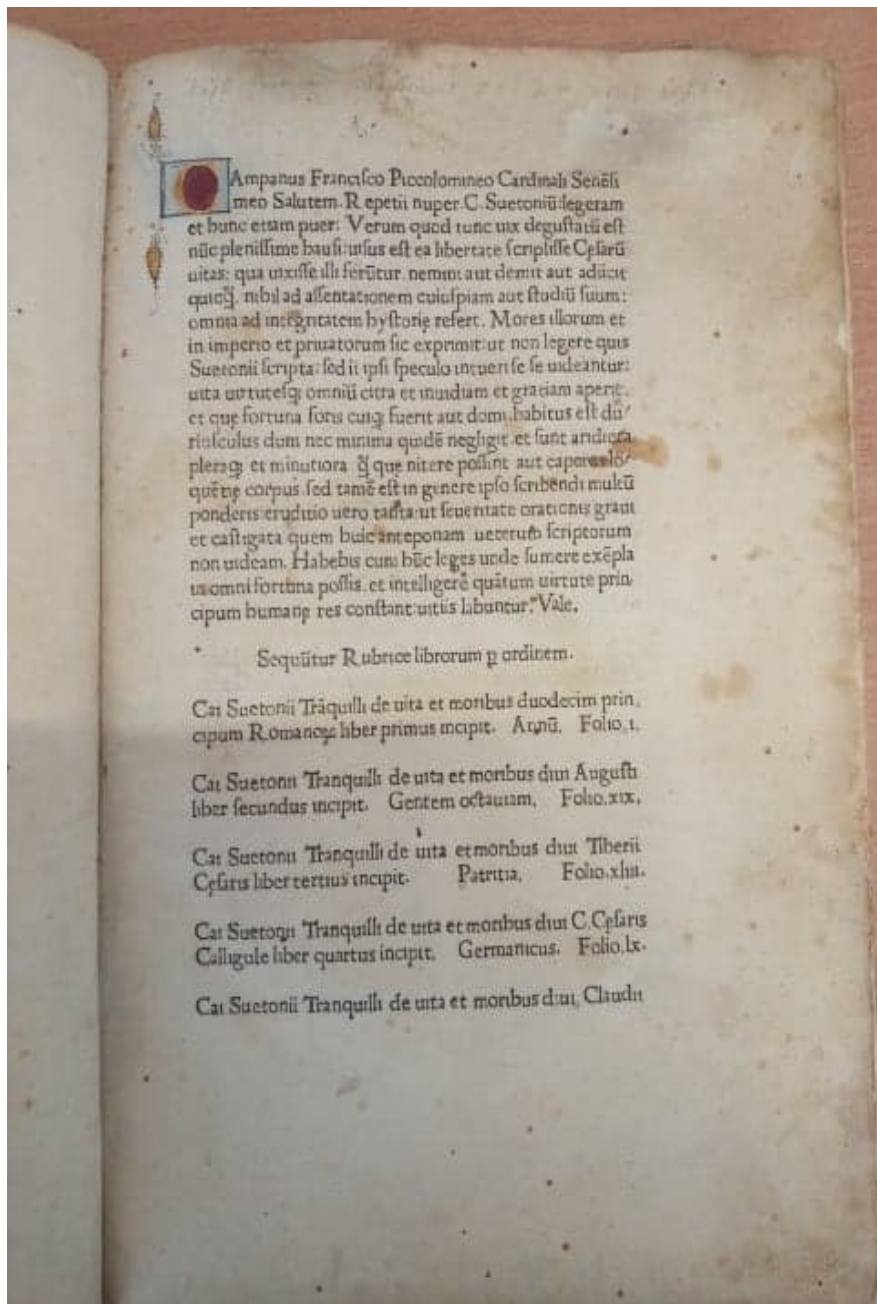

Żywoty Cezarów spisał Swetoniusz w 121 roku, a w 1470 wydrukował je po raz pierwszy Jan Filip de Lignamine (1420-1495), pierwszy drukarz włoskiego pochodzenia działający w Rzymie od 1469 roku.

Rzymskie wydanie Żywotów jest **pierwodrukiem**, gdyż do 1470 roku tekst znany był jedynie z odpisów rękopiśmiennych.

Pierwodruk to biały kruk w zbiorach Książnicy Kopernikańskiej.

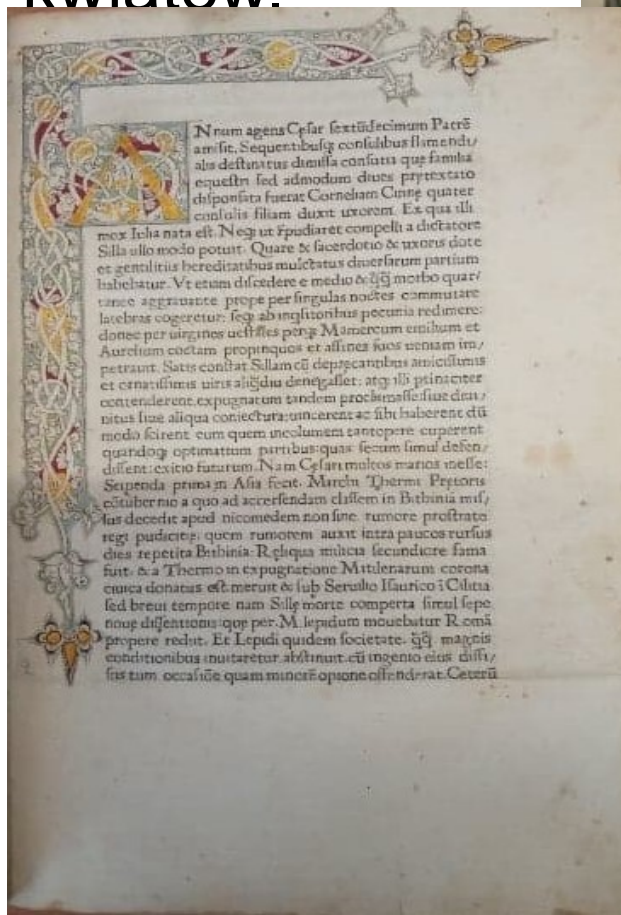

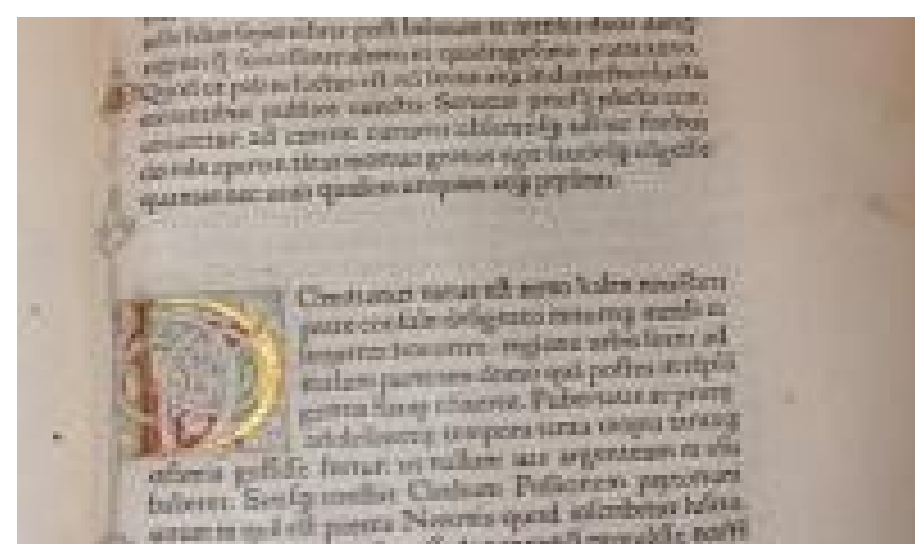
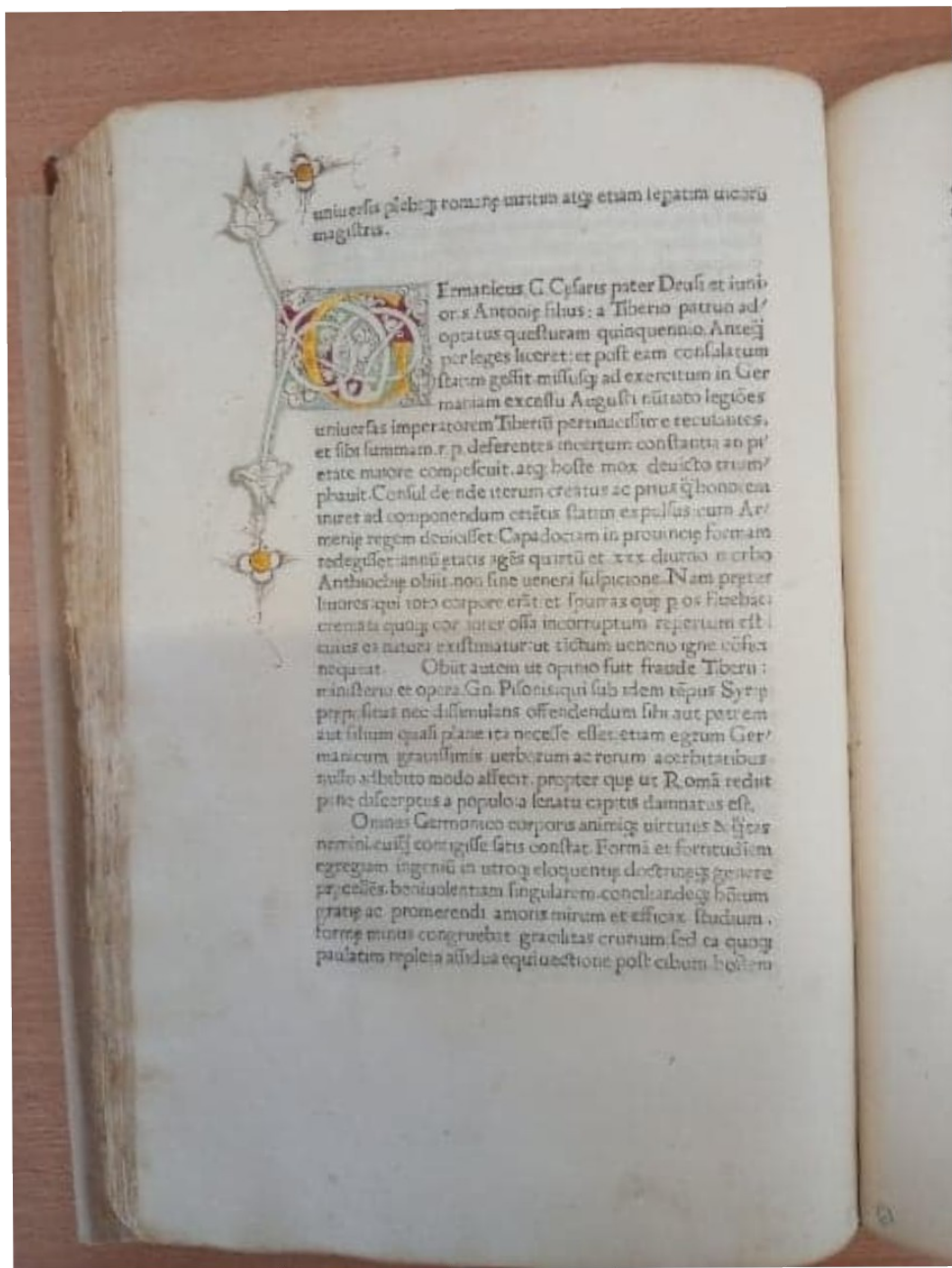
Dzieło zawiera 12 biografii
 cesarzy rzymskich,
 od Cezara do Domicjana. Przed tekstem
 wydawca dzieła, włoski humanista i poeta
 Giovanni Antonio Campani zamieścił list
 dedykacyjny do kardynała Sieny,
 późniejszego papieża Piusa III.

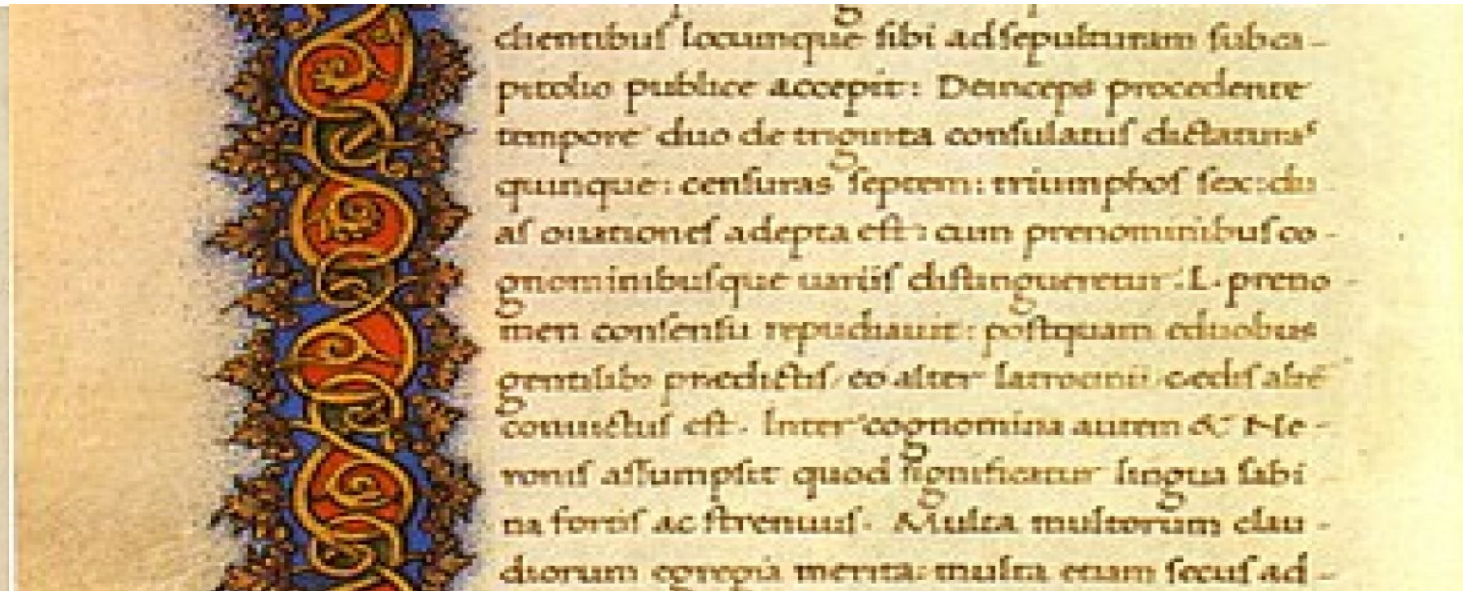
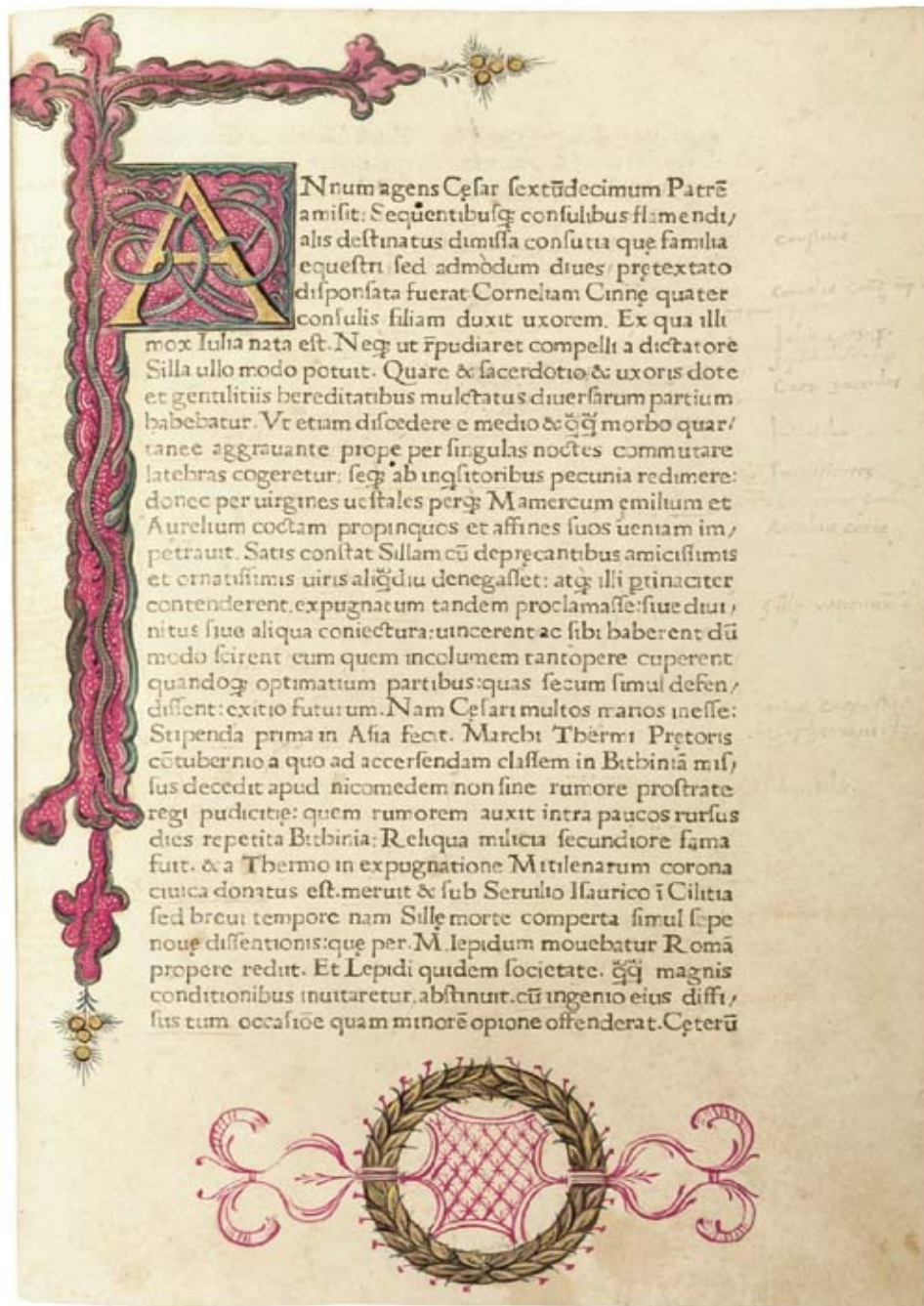
Giovanni Antonio Campani (1429-1477)

Inkunabuł zdobiony jest ręcznie. Tekst pierwszego biogramu poświęconego Juliuszowi Cezarowi rozpoczyna złoty inicjał wkomponowany w roślinno-arabeskowy biały ornament w formie plecionki na szarym tle. Ornament inicjału wychodzi na boczny i główny margines kart, otaczając tekst z dwóch stron. Jego zakończenie tworzą wiązanki kwiatów.

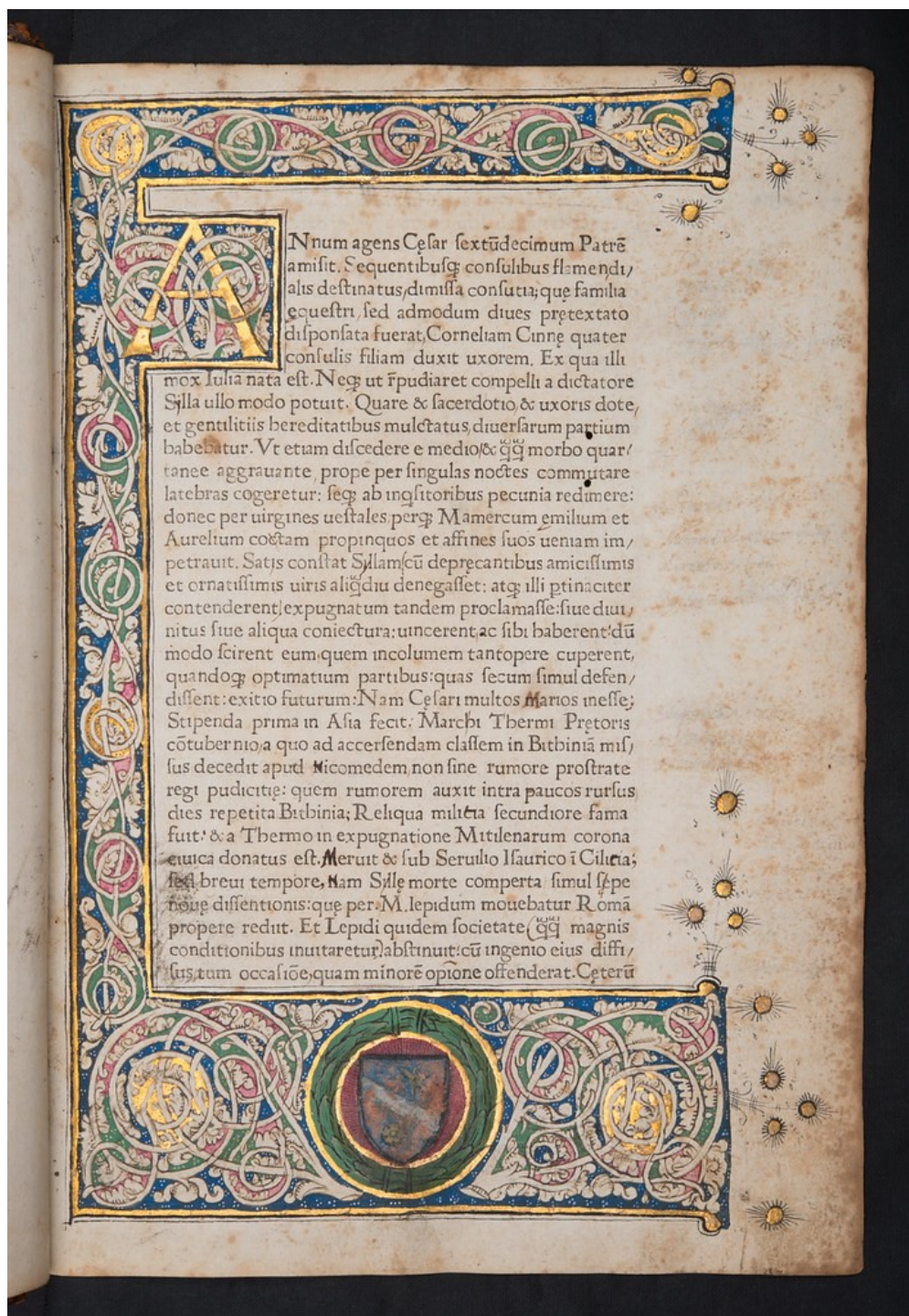

Pozostałe inicjały rozpoczynające biogramy są złożone, utrzymane w tej samej konwencji malarskiej z wychodzącymi na margines zdobieniami.

Ten typ zdobienia ukształtował się w Italii w latach 1450-1470. Uprawiany był prawie we wszystkich włoskich centrach iluminatorskich z charakterystycznym różnicowaniem w poszczególnych regionach.

Książnica Kopernikańska jest jedyną biblioteką w Polsce posiadającą egzemplarz tego wydania dzieła Swetoniusza.

Na świecie z całego nakładu około 200 egzemplarzy zachowało się jedynie 31.

Osiem znajduje się na Wyspach Brytyjskich, taka sama ilość we Włoszech,

cztery egzemplarze są we Francji, po jednym mają biblioteki w Austrii, Szwajcarii, Holandii, Hiszpanii i Szwecji, pięć znajduje się w USA.

Jeden znajduje się w prywatnej kolekcji w Londynie.